ΕΥΒΟΪΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ - ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ & ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΤΟΣ Β'. ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 16	ΙΔΡΥΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΑΝΤΡΕΑΣ ΖΩΝΤΟΣ	ΧΑΛΚΙΣ ΙΟΥΛΙΟΣ 1943

Κ. Κωνσ. Κοζίας
Δημόσιον

Ἐπίκαιρα θέματα

Ἡ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΥΡΩ ΣΤΟ ΓΛΩΣΣΙΚΟ

Τοῦ κ. Δ. Βογοπούλου

Ἀπὸ τότε ποῦ διαιρέθηκαν οἱ Ἕλληνες διανοούμενοι σὲ δύο ἀντιμαχόμενα στρατόπεδα πάνω στὸ γλωσσικὸ ζήτημα πάει τώρα, πάνω—κάτω, μισὸς αἰῶνας. Ὡστόσο ὁ ἀγὼν δὲν κατορθώθηκε ἀκόμα νὰ λάβη ἕνα τέλος, αὐτὸς ὁ ἀγῶνας, ποὺ ἀπερρόφησε τόσες πνευματικὲς δυνάμεις καὶ ἔγινε ἀφορμὴ νὰ σπαταλισθῆ τόση δραστηριότητα, ποὺ μποροῦσε νὰ διοχετευθῆ πρὸς ἄλλη κατεύθυνση καὶ νὰ ἀποβῆ παραγωγικὴ καὶ ὠφέλιμη γιὰ τὸ ἑλληνικὸ σύνολο.

Τελευταῖα, πάλι, μὲ τὸ ζήτημα Κακριδῆ, ποὺ προκάλεσε τόσες συζητήσεις καὶ θόρυβο στὸν Περιοδικὸ καὶ Ἡμερήσιο Τύπο καὶ ἡ ἀνακίνηση τοῦ ζητήματος κάθε τόσο, ἀπὸ τοὺς νεώτερους ἰδίως λογοτέχνες μας, μὲ τόση περίεργη ἐπιμονὴ κι' ἀδικαιολόγητο φανατισμό, μᾶς ἔφερε πίσω, ὅπως καὶ τὸ περιμένομε, στοὺς προπολεμικοὺς γλωσσικοὺς ἀγῶνες μὲ τοὺς «μαλλιαροὺς καὶ τοὺς γλωσσοφύντορας» ποὺ φέρανε τόση ταραχὴ στὸ λαό, ὁ ὁποῖος δὲν ξέρει τὶς περισσότερες φορὲς σ' αὐτὰ τὰ ζητήματα περὶ τίνος ἀκριβῶς πρόκειται καὶ παίρνει πάντα τὸ μέρος ἐκείνων ποὺ ὑπερασπίζονται τὰ «πατροπαράδοτα». Ἔτσι καὶ στὴν περίπτωσι αὐτὴ ἐτόχθη, τότε, μὲ ἐκείνους ποὺ ὑπερασπίσανε τὴ λογία παράδοσι, ποὺ εἶχε ἐπιβάλλει τὸ Κράτος καὶ ὅπου εἶναι συνδεδεμένη, ὅπως νομίζει, μὲ τὸ Θρησκευτικὸ καὶ Πατριωτικό του αἴσθημα.

Εἴπαμε πάρα πάνω «ἀδικαιολόγητος φανατισμός» καὶ κάθε προσπάθεια σὲ βίαιες λύσεις προκαλοῦν, κατὰ κανόνα, τὸ ἀντίθετο ἀπὸ τὸ ἐπιδιωκόμενο ἀποτέλεσμα. Ἡ δράση προκαλεῖ τὴν ἀντίδραση Ἔτσι γίνεται σ' ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ὅπως μᾶς ἐδίδαξε ἡ Ἱστορία ἡ μία ἐπανάσταση προκαλεῖ τὴν ἀντίθετην ἐπανάσταση, ὅπως ὁ ἄνεμος προκαλεῖ τ' ἀντίθετα ρεύματα. Γιατί, λοιπόν, νὰ ἐπιμένουμε κι' ἐμεῖς μὲ τόσον «ἀψυχολόγητο» φανατισμὸ σ' ἕνα ζήτημα, ποῦ, ἐπὶ τέλους, δὲν ὑπάρχει πρὸ πολλοῦ στὴν πραγματικότητα; Ἔτσι γινόμαστε λίγο—πολύ, δονκιχῶτες, πολεμῶντες τοὺς ἀνεμομύλους.

Ὁ ἀξέχαστος Εὐβοέας εὐθυμογράφος ΚΩΝΣΤ. ΧΡ. ΜΩΡΟΣ

Γιὰ μᾶς, τουλάχιστο, ζήτημα γλωσσικὸ δὲν ὑπάρχει σήμερα καὶ οἱ ἀγῶνες ποὺ γίνονται πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα δὲν κάνουν τίποτα ἄλλο παρὰ νὰ προκαλοῦν τὸν ἐκνευρισμὸ τῆς κοινῆς γνώμης μὲ κίνδυνο νὰ ζημιωθῆ τὸ ὅλο ζήτημα καὶ νὰ ὀπισθοδρομήση.

Νομίζουμε, λοιπόν, ὅτι ὕστερα ἀπὸ τὸ μεγάλο μας γλωσσικὸ Δάντη—τὸ Σολωμὸ—καὶ κατόπι ἀπὸ τὸν ἰσάξιό του, τὸ Βαλαωρίτη, ποῦ κ' οἱ δυό τους γράψανε τὰ ἔργα τους στὴν ἀγνὴ καὶ ἀνόθευτη γλῶσσα, τὸ ζήτημα τὸ γλωσσικὸ εἶχε λυθῆ μιὰ γιὰ πάντα γιὰ τὴν ποίησι, ἀφοῦ μάλιστα ἐκεῖνοι ποῦ παρουσιαστήκανε κατόπι τους στὸ περασμένον αἰῶνα —ὁ Παλαμᾶς, ὁ Δροσίνης, ὁ Γρυπάρης, ὁ Στρατήγης, ὁ Πολέμης κι' ἄλλοι ἄξιοι τοῦ ὀνόματος ποιητὲς—διατυπώσανε τὶς σκέψεις τους καὶ ἐκδηλώσανε τὰ αἰσθήματά τους στὴν ἴδια ζωντανὴ γλῶσσα Ἔπειτα ἀκολουθήσανε ἄλλοι κι' ἄλλοι, πολλοὶ μάλιστα ἰσάξιοι μὲ τοὺς πρώτους, ποῦ εἶναι καὶ σήμερα ἀνάμεσά μας σὲ ὅλη τους τὴν ἀκμὴ κάὶ τὴ δράση. Γι' αὐτοὺς μπορεῖ νὰ πῆ κανείς, ὅτι σταθήκανε περισσότερο τυχεροὶ ἀπὸ τὴ δεύτερη γεννιά, γιατὶ βρήκανε πλουτισμένο καὶ καλοδουλεμένο τὸ γλωσσικὸ ὑλικὸ καὶ μπόρεσαν νὰ ἐργασθοῦν χωρὶς περισπασμοὺς καὶ νὰ ἐκφρασθοῦν μὲ περισσότερην ἄνεση.

Ἡ Ἀθηναϊκὴ Σχολὴ μὲ τοὺς πρωτοστάτες της, τὸν Παπαρρηγόπουλο, τὸ Βασιλειάδη, τοὺς Παράσχους κ.λ.π. δὲν μπόρεσε ν' ἀντιδράση γιὰ πολὺν

καιρὸ στὴν ἐπίδραση τῆς Ἑπτανησιακῆς Σχολῆς, μὲ ἀρχηγοὺς τὸ Σολωμό, τὸ Μαρκορᾶ, τὸν Τυπάλδο κ. ἄ. κ' ἔσβυσε σιγὰ σιγὰ μπροστὰ στὸ Ἄστρο τοῦ Βαλαωρίτη, ὁ ὁποῖος ἄν καὶ γεννήθηκε κ' ἔζησε τὸν περισσότερο καιρὸ στὴν Ἑπτάνησο, ὡστόσο ἤτανε καὶ στὴν ψυχὴ καὶ στὸ φρόνημα ἕνας γνήσιος Ρουμελιώτης ποὕνοιωθε καὶ τραγούδησε σὰν ἀληθηνὸς Ἐθνικὸς Βάρδος τὴν Ἐπανάσταση καὶ τοὺς ἥρωές της.

Ζήτημα, λοιπόν, γλωσσικὸ γιὰ τὴν Νεοελληνικὴ Ποίηση δὲν ὑπῆρχε σχεδὸν στὸ τέλος τοῦ περασμένου αἰῶνα καὶ δὲν ὑπῆρχε καθόλου στὴν ἀρχὴ τοῦ παρόντος. Ἔμενε, βέβαια, ἔξω ἀπὸ τὸ πλαίσιο τῆς δημοτικῆς ὁ πεζὸς λόγος—δηλαδὴ τὸ μυθιστόρημα, τὸ διήγημα, τὸ χρονογράφημα καὶ τὸ Θέατρο. Δὲν ἄργησεν ὅμως καὶ ἐκεῖ νὰ προχωρήση καὶ νὰ κατακτήση τὸ ἔδαφος. Ἔτσι, στὸ μυθιστόρημα μετὰ τὸν Πολύβιο Δημητρακόπουλο, ἔχουμε τὸ Ξενόπουλο. Στὸ διήγημα, μετὰ τὸν Παπαδιαμάντη, ἔχουμε τὸ Βουτυρᾶ καὶ τὸν Θεοτόκη. Στὸ χρονογράφημα, μετὰ τὸν Κονδυλάκη καὶ τὸν Δ. Χάτζόπουλο, ἔχουμε τὸν Νιρβάνα, τὸν Παπαντωνίου καὶ τοὺς σημερινοὺς συναδέλφους των. Στὸ Θέατρο, ὕστερα ἀπὸ τὸν Βεναρδάκη, τὸν Κλ. Ραγκαβῆ, φθάσανε κατόπι τους ὁ Ξενόπουλος, ὁ Μωραϊτίνης ὁ Μελᾶς καὶ οἱ ἄλλοι γνωστοί μας.

Νά, λοιπόν, ἡ ὁλοκληρωτικὴ κατάκτηση τῆς ζωντανῆς καὶ μουσικῆς μας γλώσσας σ' ὅλους τοὺς τομεῖς τοῦ ἔντεχνου γραφτοῦ καὶ προφορικοῦ Λόλου. Ἔτσι ἡ Λογοτεχνία, ἡ Ποίησι, τὸ Θέατρο, ἡ Ὁμιλία ἔχουν τή γλῶσσσα τους, ποῦ μπορεῖ νὰ μεταχειρισθῆ μὲ ἄνεσι ὁ καθένας, ποὺ θέλει καὶ μπορεῖ νὰ ἐκφράση τὶς σκέψεις του καὶ τὰ αἰσθήματά του. Κι' αὐτό, πρὸ παντός, ἐνδιαφέρει τοὺς νέους μας λογοτέχνας καὶ διανοουμένους.

Ὅτι ἄλλο μένει νὰ κατακτηθῆ θὰ κατακτηθῆ μόνο του καὶ χωρὶς καμιὰ βίαιη καὶ πρόωρη ἐκμαίευση. Μὲ τὸν καιρὸ καὶ μὲ τὴν ἐξέλιξι. Κι', ἐμεῖς τουλάχιστο πιστεύουμε μὲ ἀδιάσειστη πεποίθηση στὸ Μεγάλον αὐτὸ Φυσικὸ Νόμο, ποῦ κυβερνάει τὸν Κόσμο κι' ὅλα τὰ ἀνθρώπινα πράγματα.

Ἀθήνα, Μάϊος 1943 **Δ. ΒΟΓΟΠΟΥΛΟΣ**

Ἰταλικὴ Φιλολογία

ΠΩΣ ΑΓΑΠΟΥΝ ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΚΑΙ ΠΩΣ ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Τζίνας Λομπρόζο

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 12 φύλλο)

Καὶ τοῦτο γιατὶ δὲν αἰσθάνεται τὴν ἀγάπη σὰν μιὰ ἁπλῆ ἡδονὴ τῶν αἰσθήσεων, ἀλλὰ σὰν κάτι ποὺ θὰ συμπληρώσει τὴν προσωπικότητά της, ποὺ θὰ πραγματοποιήσει τὸ ἰδανικό της, δηλαδὴ μιὰ ἀμοιβαία πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ ἐκτίμηση.

Μαζὺ μὲ τὴν ἐκτίμηση καὶ τὸ θαυμασμὸ προστίθεται κ' ἕνα ἄλλο στοιχεῖο ποὺ κάνει νὰ διαφέρει ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ ἀντρός: εἶναι τὸ στοιχεῖο τῆς μητρότητος ποὺ φανερώνει τὴν ἄπειρη σημασία ποὺ ἔχει γιὰ μᾶς ἡ ἀφοσίωση.

Ἡ γυναίκα γιὰ ν' ἀγαπήσει πρέπει νὰ ἐκτιμήσει πρῶτα, ἀλλὰ ἀγάπη γι' αὐτὴν εἶναι τὸ ν' ἀφοσιωθῆ ὁλότελα στὸ πρόσωπο ποὺ ἀγαπᾶ καὶ νὰ κατορθώσει μὲ τὶς προσπάθειές της, τὶς θυσίες της, τὴν ἐνεργητικότητα καὶ τήν ἐξυπνάδα της, νὰ τοῦ χαρίσει τὴν ἐκτίμηση καὶ τὸ θαυμασμὸ τοῦ κόσμου. Καὶ ν' ἀγαπήσει ἐκεῖνον ποὺ θὰ τῆς γίνει ἀφορμὴ νὰ βάλλει σ' ἐνέργεια ὅλο της τὸν ἀλτρουϊσμό, ἀπαράλλαχτα ὅπως κάνει μιὰ μητέρα στὸ μικρό της παιδί.

«Δυσκολεύουμε πολὺ νὰ καταλάβω, λέγει ἡ Μαρία Λενεροῦ. πῶς μπορεῖ νὰ ὑπάρξει ἀγάπη χωρὶς τὸ δεσμὸ τοῦ γάμου. Ὁ ἄντρας μᾶς συγκινεῖ γιατὶ μπορεῖ νὰ εἶναι τὸ πᾶν γιὰ μᾶς, ἡ ζωή, τὸ χαμόγελο, ἡ τρυφερότητα, ἡ καθημερινὴ παρουσία του κοντά μας».

Ὅπως οἱ ἄντρες νοιώθουμε κ' ἐμεῖς οἱ γυναῖκες μεγάλη εὐχαρίστηση στὴν κατάκτηση, μὰ τὴν κατάκτηση ἑνὸς προσώπου τὴ θεωροῦμε σὰν κάτι ποὺ μᾶς τὸ ἔχουν ἐμπιστευθεῖ, ποὺ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὶς περιποιήσεις μας, ποὺ ἀπασχολεῖ ὅλη τὴν ψυχὴ καὶ τὴ σκέψη μας κάτι σὰν ἕνα λουλοῦδι ποὺ θὰ κάνουμε τὸ πᾶν γιὰ νὰ νοιώσουμε τὴν ὑπερηφάνεια νὰ τὸ δοῦμε ν' ἀνθίζει.

Γιὰ μᾶς, ἡ ἀγάπη εἶναι προστασία κ' ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀφοσίωση πρὸς ἕναν ἄλλο.

Καὶ γιὰ τοῦτο ἡ ἀγάπη μας μπορεῖ ν' ἀντικατασταθεῖ μὲ τὴ βοήθεια ποὺ μποροῦμε νὰ προσφέρουμε στοὺς δυστυχισμένους ἤ στὴν οἰκογένειά μας, ὅπου βρίσκουμε τρόπο νὰ ἰκονοποιήσουμε τὴν ἀνάγκη ποὺ αἰσθανόμαστε ν' ἀφοσιωθοῦμε σὲ κάποιον ἤ σὲ κάτι ποὺ θυμίζει τὴν ἀγάπη.

Καὶ γιὰ τοῦτο ἡ γυναίκα, ὅταν πληγωθεῖ κι' ἀποκρουσθεῖ στὴν ἀγάπη της, γίνεται τόσο εὔκολα ἀδελφὴ τοῦ ἐλέους ἤ νοσοκόμα, ἐνῶ ὁ ἄντρας στὴν περίπτωση αὐτὴ αὐτοκτονεῖ, ἤ παρηγοριέται ἤ ρίχνεται μὲ λύσσα στὴν κατάκτηση τοῦ πλούτου.

Γιὰ τοῦτο ἡ γυναίκα ἀγαπᾶ τὸν ἄρρωστο, τὸ δυστυχισμένο, τὸν παραγνωρισμένο καὶ τὸν ἀπόκληρο τῆς τύχης, περισσότερο ἀπὸ τὸν εὐτυχισμένο ποὺ δὲν ἔχει τὴν ἀνάγκητης. Ἀγαπᾶ τὸν ἄρρωστο ἤ τὸ ἀναπηρό της παιδὶ στὸ ὁποῖο ἀφοσιώνεται νύχτα καὶ μέρα, περισσότερο ἀπό τὸ γερό της παιδί, ποὺ τὸ γέννησε.

Γιὰ τοῦτο ἡ ἀγάπη στὴ γυναίκα μοιάζει τόσο μὲ τὴ μητρικὴ στοργὴ ποὺ μπορεῖ ν' ἀντικαταστήσει κάθε ἄλλη ἀγάπη.

Γιὰ τοῦτο γιὰ τὴ γυναῖκα ἡ ἀγάπη εἶναι ἀφοσίωση. αἴσθημα ποὺ γεννιέται πολὺ νωρὶς μέσα στὴν καρδιά της καὶ ποὺ σκορπίζεται τόσο εὔκολα στὸ κάθε τι ποὺ βρίσκεται γύρω της καὶ μένει σὰ μιὰ ζωντανὴ δύναμη ἀκόμα καὶ στὴ γεροντική της ἡλικία ὅταν ὁ πόθος τῶν ἀπολαύσεων σβύσει.

(Ἀκολουθεῖ)

Τὸ Τυπογραφεῖον «ΟΛΥΜΠΙΑ» Γ. Βρεττοῦ ἀναλαμβάνει τὴν ἐκτέλεσιν πάσης φύσεως τυπογραφικὰς καὶ Βιβλιοδετικὰς ἐργασίας μὲ τὶς καλλίτερες τιμές.

Ο ΤΡΑΥΛΑΝΤΩΝΗΣ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΑ

Τοῦ κ. Γεωργ. Κ. Σκούρα

Παρένθεσιν τοῦ μονήρους βίου ποὺ ζοῦσε εἰς τὸ ἐρημητήριον τοῦ Ζωγράφου, ὁ Τραυλαντώνης, ἀποτελεῖ ἡ ἐπὶ δύο καλοκαίρια (1936 καὶ 1937) παραμονή του στὴ Χαλκίδα. Τὸ μέρος αὐτὸ τῆς ζωῆς του, δὲν ἔχει βέβαια καμμιὰν ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ καθ' ὅλου ἔργου του, διότι ὥριμος πλέον δὲν κάμει, εἰ μὴ τὸν ἀπολογισμὸν τῆς μακρᾶς του ζωῆς.

Ἐν τούτοις ἴσως νὰ μὴ εἶναι ἄσκοπον νὰ ἐκτεθοῦν μερικὰ γενικὰ συμπεράσματα μιᾶς μακρᾶς πνευματικῆς ζωῆς, ἑνὸς ἐκ τῶν θεμελιωτῶν τῆς Ἑλληνικῆς πεζογραφίας. Ἐκάθητο εἰς μίαν οἰκίαν παρὰ «τὸν μέγαν καὶ ἄκομψον ναόν τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς» ὅπως λέγει κι' ὁ Παπαδιαμάντης στὴ «φόνισσα» ἔχων μιὰ ἰδιότροπη σπιτονοικοκυρὰ περὶ τῆς ὁποίας πολλὰ τερπνὰ μᾶς διηγεῖτο κάθε βράδυ εἰς τὴν παραλίαν, ποὺ τόσον τοῦ ἤρεσε, ὥστε ἔχων ἐξασφαλίσει καὶ τὴν μέχρι τῆς οἰκίας του συνοδείαν ἔμενε μέχρι τῆς 12ης μ. μ. πολλάκις δὲ καὶ ἀργότερον. Ὅλο τὸ πρωῒ καὶ τὸ ἀπόγευμα ἐκάθητο εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ ἠσχολεῖτο εἰς τὸ γράψιμο τοῦ τελευταίου ἔργου του «Λεηλασία μιᾶς ζωῆς».

Κατὰ τὴν τακτικὴν βραδυνὴν συνάντησιν μιᾶς συντροφιᾶς εἰς τὴν παραλίαν ἐδίδετο ἡ εὐκαιρία ν' ἀποθαυμάζη κανεὶς τὸν λαμπρὸν αὐτὸν συζητητήν, τὸν ὑπέροχον ἄνθρωπο τὸν μεστωμένον λογοτέχνην.

Βαθὺς θεωρητὴς τῆς ζωῆς εἶχεν σχεδὸν περὶ πάντων ἀποκρυσταλλωμένην γνώμην. τὴν ὁποίαν ἔλεγεν κατὰ τρόπον τόσον πειστικόν, ποὺ ἔλεγε κανεὶς ὅτι δὲν χρειάζεται πλέον νὰ κοπιάση γιὰ νὰ ἐρευνήση τὸ ζήτημα, ἀλλὰ ἠδύνατο νὰ τὴν πάρη αὐτοῦσίαν καὶ νὰ εἶναι ἥσυχος ὅτι ἀκολουθεῖ τὴν ὀρθοτέραν. Ὁ λόγος ἦτο ἕνα βράδυ γιὰ τὴν γλῶσσα. «Ἡ δημοτικὴ—λέγει—ἔχει πλέον πολιτογραφηθῆ εἰς τὴν ποίησιν, κατέχει τὰ 3)4 τῆς πεζογραφίας καὶ τῆς ὑπολείπεται νὰ κατακτήση τὴν ἐπιστήμην, ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει—ἐπιλέγει—ἡ γλῶσσα εἶναι μέσον ἐκφράσεως τῶν ἀνθρωπίνων διανοημάτων. ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν διανοήματα εἰς οἱανδήποτε γλῶσσαν κι' ἄν εἰπωθοῦν δὲν χάνουν τὴν ἀξίαν των, ὅταν πάλιν δὲν ὑπάρχουν τοιαῦτα ἡ δημοτικὴ μόνη της δὲν σώζει τὴν κατάστασιν».

Τοῦ εἶπα τότε, ὅτι ἡ γνώμη πολιτικοῦ—τοῦ μακαρίτου Τσαλδάρη—τὴν ὁποίαν ἤκουσα κάποτε εἰς τὴν Γερουσίαν εἰπωθεῖσαν ἐξ αἰτίας πολλῶν διαφωνιῶν, ὡς πρὸς τὴν γλῶσσαν τῶν σχολικῶν βιβλίων, ὅτι τὴν ὁριστικὴν μορφὴν τῆς νέας γλώσσης θὰ τὴν δώσῃ ἕνας μεγάλος ποιητὴς ἤ λογοτέχνης, ὅπως ὁ Δάντης εἰς τὴν Ἰταλίαν μοῦ φαίνεται ἡ ὀρθοτέρα. Ἡ ἄποψις τοῦ ἐφάνη ὅτι δὲν διίστατο πρὸς τὴν ἰδικήν του.

Ἕνα ἄλλο βράδυ τοῦ ὡμιλοῦσα περὶ τῆς μεγάλης ἀξίας τοῦ προσφάτως τότε ἀποθανόντος Ἀ Μ. Ἀνδρεάδη. «Τὸν εἶχα γνωρίσει—λέγει—κάποτε εἰς τὸ βαπόρι ταξειδεύοντας πρὸς τὴν Κέρκυραν μοῦ ἔκαμεν ἐντύπωσιν ἡ μνήμη του, μόλις γνωριστήκαμε θυμήθηκε σελίδες ἰδικές μου μὲ πολλὲς λεπτομέρειες ποὺ εἶχα δημοσιεύσει εἰς Γαλλικὸν περιοδικόν. Τοῦ ἐξέφρασα κι' ἐγὼ τὸν θαυμασμόν μου, δι' ὅσα περὶ αὐτοῦ ἤκουον, ἐνῶ ἦτο τέσον νέος ἀκόμη.—Ἡ νεότης, κύριε Τραυλαντώνη—εἶναι τὸ μόνον ἐλάττωμα τοῦ ἀνθρώπου τό ὁποῖον διορθώνεται εὔκολα». Μοῦ ἔκαμεν ἐντύπωσιν ἡ ἑτοιμότης του. Στωϊκὸς ὅπως ἦτο εἰρωνεύετο τὴν ὑπερβολικὴν φροντίδα τῶν συγχρόνων του γιὰ τὴν ὑστεροφημίαν,

«Κάποτε ὁ Καμπούρογλου μολονότι εἶναι ἀρκετὰ χρόνια μεγαλύτερός μου, κίνησε ἀπὸ τὸ σπίτι του κι' ἦλθεν εἰς τοῦ Ζωγράφου μὲ τὰ πόδια γιὰ νὰ μοῦ παραπονεθῆ, ἐπειδὴ τὸν εἶχα λησμονήσει νὰ τὸν ἀναφέρω εἰς μίαν σελίδα μου σχετικὴν μὲ τὴν Ἀθηναϊκὴν ἱστορίαν. Μοῦ ὡμιλοῦσε μὲ τόσον πόνον γι' αὐτή μου τὴν παράλειψιν, ὥστε δὲν ἐβάσταξα κι' ἐξέσπασα στὰ γέλια. «Τὸ μόνον πρᾶγμα ποὺ σκέπτομαι εἶναι ἄν θὰ εὑρεθῆ ἄνθρωπος νὰ μοῦ τὸ εἰπῆ νὰ σταματήσω, ὅταν ἔλθει ἡ ὥρα νὰ μὴ γράφω τίποτε. Πόσοι ἀξιόλογοι λογοτέχναι δὲν ἐπιμένουν νὰ γράφουν ὅταν πλέον δὲν ἔχουν νὰ προσθέσουν τίποτε εἰς τὸ ἔργον των».

Ἐντύπωσιν ἐκ τῶν νεωτέρων διανοουμένων τοῦ ἔκαμε ὁ Τερζάκης.

Ἦτο ἐξαιρετικὰ διερευνητικὸς τῶν πραγματικῶν περὶ αὐτοῦ διαθέσεων τῶν θαυμαστῶν του. Ἐδοκίμαζε δὲ πολλὴν πικρίαν ἐὰν ἀντελαμβάνετο ὑπερβολὴν τινα εἰς τὰς περὶ τοῦ προσώπου του ἐκφράσεις. Παρεπονεῖτο ὅτι τίποτε δὲν εἶχεν κατορθώσει στὴ ζωή. Ἀμφέβαλλε διαρκῶς—ἴσως διὰ νὰ τοῦ τὸ ἐπιβαιοῦν—περὶ τῆς βιωσιμότητος τῶν ἔργων του. Ὅταν πάντως τοῦ ὡμίλουν περὶ τῆς «Ἐξαδέλφης» ἐσιώπα. Ἐπίστευε μετριοφρόνως πάντοτε εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ ἔργου του αὐτοῦ.

Ἀπέθανε ἀφοῦ ἐπόνεσε πολὺ ἰδίως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πολυαγαπημένου του ἀνεψιοῦ Σταμάτη, πυκνώσας τὴν πένθιμον χορείαν τῶν ἐκλιπόντων ἐσχάτως μεγάλων ἐκπροσώπων τῆς Ἑλληνικῆς διανοήσεως.

Ἀξιώτεροι κάλαμοι θ' ἀσχοληθοῦν μὲ τὸ κριτικὸν μέρος τοῦ ἔργου του, ἔργου τὸ ὁποῖον, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς, ἀποτελεῖ, ὡς ὀρθῶς παρετηρήθη, ἔδαφος παρθένον.

ΓΕΩΡΓ. Κ. ΣΚΟΥΡΑΣ

ΛΙΓΑ ΚΡΙΝΑ

Χθὲς μονάχος διαβαίνοντας, μονοπάτι στὸ θουνό
ποὺ τραβοῦσε, λίγα κρῖνα πῆγα καὶ μάζεψα νὰ σοῦ
στείλω ἀπ' τὰ ξένα ποὺ μένω. Δὲν εἶχ' ὁ ἥλιος ἀκόμη
προβάλλει, κι' ἀπ' τὸν ὕπνο τους μόλις ξυπνοῦσαν, καὶ
πλυθῆκαν μὲ λίγη δροσιά, ποὺ τοὺς ἔφερε σταγόνες ἡ
αὐγούλα.

Ὅταν τὸ χέρι ἄγγιξα, γιὰ νὰ κόψω τὸ τρυφερό τὸ
κορμί τους, τὰ μάτια τους μὲ πόνο μὲ κύτταξαν,
νὰ μιλήσουν δὲν μποροῦσαν στὴν ἀπονιά μου.

Σίμωσα τότε κοντά τους κι' εἶπα πῶς γιὰ σένα τὰ
κόβω, μικρή μου, σ' ἀνθογυάλι νὰ μποῦν νὰ στολίσουν,
τὴν ὁμορφιὰ τὴ δική σου. Τὸν πόνο μου τότε σὰν ἄκου-
σαν, μὲ συμπόνια δεχθῆκαν κουνῶντας τὰ ἀγνά τους
λευκὰ κεφαλάκια, στό μυρωμένο ἀεράκι ποὺ φύσυξε.
Σκεφθῆκαν πῶς ἦταν καλύτερο στὸ βάζο ὁμορφιὰ νὰ
σκορποῦνε, παρὰ νὰ πεθαίναν μονάχα, στοῦ θουνοῦ τὴ
σκληρὴ μοναξιά.

Τάκοψα καὶ τάστειλα, μὰ δὲν ζεύρω πόσο θὰ ζήσουν.

ROZ FLERN

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΝΩΤΗ ΡΥΣΣΙΑΝΟΥ

Ἡ Πορεία τοῦ Σάλιαγκα "Διηγήματα,,
ΕΚΔΟΣΗ ΣΙΔΕΡΗ

Ὑπὸ τοῦ νέου λογοτέχνου κ. Ρυσσιάνου ἐκυκλοφόρησε κατ' αὐτὰς μιὰ σειρὰ ἀπὸ διηγήματα, τὰ ὁποῖα χαρακτηρίζει ἠπρωτοτυπία τοῦ θέματος καὶ ἡ ἁπλότης τῆς ἀποδόσεως. Ὁ κ. Ρυσσιάνος, δὲν ἔχει τόσον ἐπιμεληθεῖ τὴ γλῶσσα του, ὡστόσο ἡ ἐμφάνισις τοῦ πρώτου του βιβλίου, θὰ τοῦ ὑποδείξει χωρὶς ἀμφιβολία τὸν δρόμο ποὺ πρέπει ν' ἀκολουθήσει διὰ νὰ παρουσιάσει στὸ μέλλον ἀρτιώτερη ἐργασία.

ΓΙΩΡΓΗ ΚΟΛΛΙΑ

"Ραγισμένα Σήμαντρα,,
Ποιήματα

Ὁ κ. Κόλλιας μᾶς παρουσιάζει τὴ νέα ποιητική του συλλογή, ποὺ εἶναι φανερό, πὼς εἶναι πολὺ καλλίτερη ἀπὸ τὶς παλιές του. Ὁ στίχος του καλοδουλεμένος, ἔχει προσωπικότητα, λυρισμὸ καὶ ρυθμό. Ὡστόσο ἐκείνη ἡ μελαγχολία τοῦ ποιητὴ εἶναι διάχυτη σὲ κάθε τραγούδι του, κι' ὁ στίχος του, θλίβει τὸν σημερινὸν ἀναγνώστη π' ἀναζητᾶ κάτι τὸ ζωντανώτερο, κάτι ποὺ θὰ τοῦ φρεσκάρει τὶς σκέψεις. Πολλὰ ποιήματα μοῦ ἄρεσαν καὶ τὰ ξαναδιάβασα, δὲν βρίσκω ὅμως ὅτι στέκονται στὴν ἐποχή μας.

ΣΤΑΝΙΣΛΑΟΥ ΣΤΕΜΑΝ

Ὁ Τελευταῖος τῶν Ἕξη

Ὑπὸ τοῦ νέου ἐκδοτικοῦ οἴκου "Γλάρος,, ἐκυκλοφόρησε σὲ χαριτωμένο σχῆμα τὸ πρῶτο βιβλίο τῆς νέας σειρᾶς. Πρόκειται γιὰ τὸ γνωστὸ ἀστυνομικὸ ἔργο τοῦ Στέμαν ποὺ ἔκανε τόσο θόρυβο καὶ ἤρε καὶ τὸ βραβεῖο τοῦ περιπετειώδους μυθιστορήματος. Ἡ μετάφρασις τοῦ βιβλίου ἔγινε σὲ μιὰν ὁμιλουμένη δημοτική, χωρὶς ἀκρότητες, ποὺ θὰ εὐχαριστήσει καὶ τὶς δυὸ παραπάξεις. Ὁ νέος ἐκδοτικὸς οἶκος θὰ κυκλοφορεῖ κάθε 20 μέρες ἀπὸ μιὰ καινούρια ἐργασία διαλεκτῶν βιβλίων.

ΠΕΡΣΕΥΣ ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΜΗΤΣΑΚΗΣ

Κυκλοφόρησε Γ. Ι. ΦΟΥΣΑΡΑ «Μιχαὴλ Μητσάκης. Ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο του. 1868—1916» στὴ σειρὰ «Πάνθεον Ἑλλήνων Συγγραφέων» τοῦ Ἐκδοτικοῦ Οἴκου «Παρθενών».

ΚΑΥΜΟΙ

Ἐλάβαμε καὶ τὴν ποιητικὴν συλλογὴ «Καϋμοὶ» τοῦ κ. Ν.κ. Παπαγεωργοπούλου, περὶ τῆς ὁποίας θὰ γράψῃ ὁ εἰδικὸς συνεργάτης μας στὸ ἑπόμενο φύλλο.

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΙΧΟΣ

ΑΛΛΑΓΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

"Οσά' χαν νάρθουν ἦσαν δῶ: τὰ ψάρια, οἱ αὐγές, [τ' ἀμπέλι
πᾶσα ἕνα μὲ τὴν τέχνη του, καθ' ἕνα σὲ μιὰ στράτα,
ὁ Μάης ν' ἀνθίζει τὰ κλαριά, τ' ἄνθη νὰ κάνουν μέλι
καὶ τ' ἄστρα κεῖ στὸν οὐρανὸ—ὅλα μαζὶ—μιὰ τράτα

—o—

Κι' ἤμουν κι' ἐγώ. Στὴ Γῆς ἐδῶ ὅπου δουλειὰ κοὶ [κρότοι,
ἐμένα ἡ ὑπερεσία μου στὸ Τελωνεῖο ἦτον
διασαφήσεις νὰ ἱστορνῶ γιὰ «ἔν κιβώτιον—ὅτι—
«ἐκ ξύλου—ἤτανε—κοινοῦ» «μ' ἐν τούτοις» καὶ [«οὐχ' ἧττον».

—o—

Κι' ἦρθες ἐσύ.....Καὶ νὰ ἡ ζωὴ ξεφεύγει τοῦ σκοποῦ [της·
γιὰ σένα ὁ Μάης τώρ' ἀνθεῖ, τ' ἀηδόνια στέλνουν [ἤχους
κ' ἐγῶ δίχως «κιβώτιον» καὶ δίχως πιὰ «ἐν τούτοις»
μνέσκω τὰ τσαλιμάκια σου νὰ κάνω φῶς καὶ στίχους·

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΚΑΡΙΜΠΑΣ

FANNIE STEARNS DAVIS GIFFORD

ΑΠΟΓΕΜΑ

"Ἔρχεται κάποια νὰ μὲ δεῖ.

Πάνω στὸ μὲ κόκκινα ταῦβλα μονοπάτι ἀνάμεσα [σ' ἀσφοδέλους χορεύοντας
Βλέπω ἄσπρες δίπλες ν' ἀνεμίζουν:
"Ενα παρασόλι, ἀντικρὺ στὸν ἥλιο γερμένο.
Εἶναι κάποια χοντρουλή, καὶ ποὺ ζεσταίνεται μὲ τὰ [καινούρια της ἄσπρα γάντια.
Ἡ πράσινη παλιὰ ποδιά μου εἶναι βρωμισμένη ἀπὸ [τοῦ κήπου τὶς μοῦχλες.
Τὰ χέρια μου εἶναι χωριάτισσας χέρια. Τὰ μαλλιά [μου
Πέφτουν μπρὸς στὰ μάτια μου.
Θά 'θελα νὰ μποροῦσα κατάχαμα σὰν παιδὶ νὰ [ξαπλωνόμουν
Καὶ νὰ κρυβώμουν στὸ γρασίδι, ὅσο κείνη κουδου- [νίζει καὶ κουδουνίζει
Καὶ μὲ στενσγμὸ κάτω ἀπ' τὴν πόρτα τὸ μπιλλιέ- [το της σφηνώνει,
Καὶ ξεφυσάει παίρνοντάς τὸ μονοπάτι κάτω.
Θά 'θελα—μὰ τὸ παρασόλι κουνιέται
Καὶ κουνιέται σὰ μανταρίνου γυναῖκας παρασόλι,
Χαμογελώντας καὶ καμαρώνοντας καὶ γνέφοντας.
"Αν εἴμουν ἀσφοδῆλι μὲ χρυσαφένια καὶ πράσινη [ποδιά—
Μὰ κείνη στέκει στὸ μονοπάτι,
Καὶ τὰ πρωτοφόρετα γάντια της φωνάζουν τὴ φρε- [σκάδα τους καὶ εὐρωστιά.
Καὶ ξέρω πὼς θὰ μιλήσει γιὰ τὸν καιρὸ καὶ θὰ [μείνει μιὰν ὥρα—
"Αν εἴμουν ἀσφοδῆλι—
"Η δροσάτο ἕνα μαμμούνι κοντόθωρο
Κάτω ἀπ' τ' ἀσφοδελοῦ τὰ φύλλα—

Μεταφρ. **Γ. Ι. ΦΟΥΣΑΡΑΣ**

ΣΗΜ. Ἡ Φάννυ Τζίφφορντ δημοσίεψε στίχους καὶ πρόζες σὲ πολλὰ περιοδικά. Ζεῖ στὸ Πίτσφελντ τῆς Μασαχουσέττης. Τυπομένα βιβλία της εἶναι οἱ συλλογὲς «Ὁ ἑαυτός μου κ' ἐγώ», «Χαραυγή», «Τὰ παλιὰ ὄμορφα πράγματα» κ. ἄ.

Κρίσεις Γεγονότα καὶ Σχόλια

Οἱ Νέοι

Τὰ «Εὐβοϊκὰ Γράμματα» συνεπῆ πρὸς τὴν πάντα ζωηρὴ ἐπιθυμία τους (ποὺ τοὺς στάθηκεν ἔνας —ἴσως ὁ κυριώτερος—λόγος τῆς ἔκδοσίς τους) νὰ εἶναι αὐτὰ οἱ πρῶτοι φίλοι παραστάτες τῶν πνευματικῶν νέων ὅταν καὶ ὅπου αὐτοὶ δίνουν βάσιμες ἐλπίδες γιὰ μιὰ καλὴ προκοπὴ στὴν περιοχὴ τῆς τέχνης καὶ γενικὰ τῶν γραμμάτων, προαναγγέλουν μὲ τοῦτο καὶ θὰ παρουσιάσουν στὸ ἑπόμενο τεῦχος τους, μὲ ἕνα ποίημά του τὸ Χαλκιδιώτη νέο κ 'Αντώνη Χλαμύδα, ποὺ μᾶς δίνει μ' αὐτούς του—καὶ μερικοὺς ἄλλους ποὺ κρατᾶμε—στίχους του, κάποιες ζωηρὲς τέτοιες ἐλπίδες.

Εὐχόντας του, ὄχι μονάχα νὰ τὶς πραγματοποιήσει ἁπλῶς μὰ καὶ νὰ τὶς ξεπεράσει πρὸς τὸ φτάσιμο τῶν ἰδανικῶν του στὴν τέχνη, τὰ «Ε. Γ.» μὲ ἰδιαίτερα εὐχαριστημένη συνείδησι, τοῦ κάμνουν τὴν παρουσίασι τούτη.

* * *

Ἡ Δὶς Καλλιόπη Σκαρίμπα

Καὶ μιὰ ποὺ ὁ λόγος γιὰ τοὺς νέους, τὰ «Εὐβοϊκὰ Γράμματα» ὄχι μονάχα μ' εὐχαρίστησι, μὰ καὶ δικαιολογημένη ὑπερηφάνειαπαρακολουθοῦντὴν εὐρύτερη ἀναγνώρισι τοῦ ποιητικοῦ ταλέντου τῆς ποιητρίας καὶ συνεργάτισσάς μας Δίδος Καλλιόπης Σκαρίμπα, στὴν ὁποία ἄρχισαν νὰ δίνουν θέσι [μεταξὺ τῶν νέων ποιητῶν, 'Αθηναϊκὰ περιοδικὰ ἀπὸ τὰ ἐγκριτότερα καὶ σοβαρότερα, ὅπως λόγου χάρη τὸ περιοδικὸ «Πειραϊκὰ Γράμματα».

Εἴπαμε «καὶ μὲ ὑπερηφάνεια» γιατὶ ἡ Δὶς Σκαρίμπα—ποῦ φαίνεται προορισμένη νὰ συνεχίσει τὴν μεγάλη παράδοσι τοῦ ἀδελφοῦ της καὶ ἀγαπητοῦ μας συνεργάτη Γιάννη Σκαρίμπα—ἀπὸ τὴν πόρτα τῶν «Εὐβοϊκῶν Γραμμάτων» βγῆκε γιὰ νὰ μακρύνει τᾶ βηματά της πρὸς σταδιοδρομία εὐρύτερη.

Καὶ τούτη ἡ κατευόδοσι τῆς Χαλκιδιώτισσας ποιητρίας πρὸς τοὺς χώρους τῆς πρωτοπορείας τῆς τέχνης μας, δίκαια μᾶς συγκινεῖ καὶ μᾶς κάμνει ὑπερήφανα.

* * *

Αὐτὰ κι' ὄχι συγχαρητήρια

Παρὰ τοῦ γνωστοῦ στὴν Εὔβοιαν διακεκριμένου ἐπιστήμονος Γιωπόνου κ. Φρ. Πάζη, τέως Διευθυντοῦ τῆς «Ἑνώσεως Γ. Συν)σμῶν» Εὐβοίας κι' ἐπιτρόπου τῆς ΕΣΣΕ πήραμε τὸ πάρα κάτω γράμμα:

Ἀγαπητὲ κ. Ζῶντο,

Δὲν σοῦγραψα τόσο καιρό, γιατὶ τὰ αἰσθήματα ποὺ ἔχω γιὰ σένα εἶναι γνωστά. Ἡ ἐχτίμησή μου στὴ προσπάθειά σου τὴ μεγάλη, γιὰ νὰ δώσεις κάποια ζωὴ καὶ πνοὴ στὴ πνευματικὴ παθητικότητα καὶ ἀδράνεια τῆς ἐπαρχίας, μέσα στὶς ἀνώμαλες καὶ δύσκολες αὐτὲς περιστάσεις, καὶ αὐτή σου εἶναι γνωστὴ, ὅτι εἶναι ἄπειρη.

Τώρα ποὺ τὸ περιοδικό σου χρόνιζε, σοῦ γράφω ὅτι ποτέ μου δὲν ἀμφέβαλα ὅτι ἀπὸ τὰ χέρια σου θὰ βγῆ πάντα κάτι καλὸ καὶ ἄρτιο, γιὰ νὰ συμπληρώσει ἕνα κενὸ ἀπαραίτητο. Ἐχτὸς ἀπ' αὐτὸ θὰ γίνει ἀφορμὴ νὰ ἐκδηλωθοῦν καὶ τὰ ταλέντα τῶν νέων τῆς Εὔβοιας, ποὺ βρίσκονταν σὲ λανθάνουσα κατάσταση.

Αὐτὰ σοῦ γράφω καὶ ὄχι συγχαρητήρια, γιατὶ ἀπ' αὐτὰ δὲν ἔχεις ἀνάγκη. Μονάχα εὔχομαι γρήγορα νὰ ἱκανοποιηθοῦν οἱ προϋποθέσεις γιὰ νὰ ὁλοκληρώσεις τὶς ἐπιδιώξεις τῶν «Εὐβοϊκῶν Γραμμάτων» γιὰ νὰ χρησιμεύουν πάντα ὡς πνευματικὸς φάρος τῶν ἐκκολαπτομένων κάθε φορὰ νέων λογοτεχνῶν.

Ἀθήνα 18 Μαΐου 1943

Μὲ ἀγάπη
ΦΡΙΞΟΣ ΠΑΖΗΣ

* * *

Ἡ τιμὴ τῶν Περιοδικῶν

Σύμφωνα μὲ τὴν ὑποχρεωρικὴ ὑπ' ἀριθ. 1807]11 ἀπόφασι τῆς «Γενικῆς Διευθύνσεως Τύπου» ἡ τιμὴ τῶν Περιοδικῶν καθωρίζεται σὲ 400 δραχμὲς τὸ φύλλο. Στὴν τιμὴν αὐτὴ θὰ πωλοῦνται καὶ τὰ "Εὐβοϊκὰ Γράμματα,,.

Παρὰ τὴν αὔξησι τῆς τιμῆς τοῦ φύλλου, τὴν ὕψωσι τῶν τυπογραφικῶν καὶ τὴν ἀφάνταστη ἀκρίβεια τοῦ χαρτιοῦ ἡ συνδρομὴ τοῦ περιοδικοῦ παραμένει μέχρι Ἰης 'Οκτωβρίου,—ποὺ κλεῖ τὸ πρῶτο ἑξάμηνο τοῦ δεύτερου χρόνου του—ἡ αὐτή: δηλαδὴ δύο χιλιάδες δραχμὲς τὸν χρόνο.

* * *

Ἡ «Βιβλιογραφία τῶν Ἑλληνικῶν Βιβλιογραφιῶν»

Μὲ ξεχωριστὴ χαρὰ σημειώνουμε πὼς ἡ «'Επιτροπὴ Προστασίας καὶ ἐνισχύσεως τῶν πνευματιτῶν ἀξιῶν τῆς χώρας» ποὺ ἑδρεύει εἰς τὸ 'Υπουργεῖο Παιδείας, ἀγόρασε τὸ χειρόγραφο τοῦ ἀνέκδοτου βιβλίου τοῦ διαλεχτοῦ συνεργάτου μας κ. Γ. Φουσάρα «Βιβλιογραφία τῶν 'Ελληνικῶν Βιογραφιῶν» καὶ ἀποφάσισε νὰ τὸ περιλάβει στὴν πρώτη σειρὰ τῶν ἐκδόσεών της μὲ πρόλογο τοῦ κ. Κ. Θ. Δημαρᾶ.

* * *

Ἡ Βιβλιοκρισία

"Οσοι ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς ἐπιθυμοῦν νὰ ἰδοῦν κρινόμενα τὰ βιβλία τους ἀπὸ τὶς στῆλες τῶν "Εὐβοϊκῶν Γραμμάτων,, παρακαλοῦνται νὰ στέλνουν ἀπὸ δύο ἀντίτυπα στὴ διεύθυνσι τοῦ περιοδικοῦ.

* * *

Περὶ 'Επικρίσεων

Φίλε κ. Ζῶντο,

Σὲ παρακαλῶ νὰ δημοσιεύσεις τὴν πιὸ κάτω ἐπιστολή μου:

'Ο καθηγητὴς τῶν τεχνικῶν κ. Ν. Ψάρρος στὴν ἐπιστολήτου, στὰ "Εὐβοϊκὰ Γράμματα,, γράφει σχετικὰ μὲ τὴ κριτική μου ὅτι, ἐπέκρινα τὴν ἐργα-

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΙΡΟΙ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ἐπιμένουμε πὼς περιστατικὰ ὅτι ἡ γυναίκα πῆρε τὸ σπαθὶ ὥρμησε καὶ ἔσφαξε κι' ὅσα ὑπάρχουνε ἐλάχιστα βέβαια στὴν ἱστορία μας δὲ συμαίνουνε τὴ συμβολὴ τῆς γυναίκας στὴν ἐπανάσταση τὴν Ἑλληνική. Ἡ γυναίκα πρόσφερε τότε τὸν ἑαυτό της νὰ ἀναλωθῆ μέσα στὸν ἱδρῶτα ἀπὸ τὸ ἀλέτρι ποὺ ἄφησε ὁ πολεμιστὴς καὶ ἀπὸ τὸ βάρος τῶν φροντίδων τῶν σπιτικῶν ποὺ ἀναδέχτηκε ἀδιαμαρτύρητα ὅταν ἐκεῖνος πῆρε τὸ καρυοφῦλι. Ἡ ψυχολογία τῆς γυναίκας τὸ τονίζουμε καὶ πάλι καμιὰ δὲν μπορεῖ νὰ ἔχη σχέση μὲ τὸν πόλεμο. Τὸ ἀντίθετο θὰ σήμαινε ἄρνηση τῆς μητρότητας. Στὴ τύχη θυμοῦμαι ἕνα περιστατικὸ σχετικό. Ὁ Πάπας Ἰνοκέντιος ὁ Γ' ἕνας ἀπὸ τοὺς πολὺ μορφωμένους ἀνθρώπους τοῦ καιροῦ του εἶπε κάποτε κάτι σοφό. Τὸν εἴχανε καλέσει νὰ στείλη μεσολαβητὴ γιὰ μιὰ διαφορὰ ποὺ ἔγινε «casus belli» σὲ δυὸ γερμανικὲς ἐπαρχίες. "Αν στείλω ἄντρα, εἶπε, θὰ δῆ τὰ πράγματα ἀπὸ τὴν ἄποψη τοῦ πολέμου ἂν στείλω γυναίκα θὰ τὰ δῆ ἀπὸ τὴν ἄποψη τῆς εἰρήνης. Καὶ ἔστειλε τὴν τελευταία.

Ἡ προσφορὰ τῆς γυναίκας στὴ ζωὴ εἶναι ἡ ἀνυπολόγιστη προσφορὰ τοῦ σκλάβου. Ὁ σκλάβος στὴν ἀρχαιότητα ἔφτιαξε καὶ τὸν Παρθενῶνα καὶ τὶς Πυραμίδες τὰ ὀμμορφότερα ὡς τά τώρα στολίδια τῆς γῆς.

Οἱ δοῦλοι στὴν Ἀθηναϊκὴ δημοκρατία ποῦ θεωρεῖται μ' ὅλα ταῦτα πρωτότυπη περίπτωση ἐλεύθερου πολιτεύματος ἤτανε σ' ἀναλογία μὲ τοὺς ἐλεύθερους πολίτες πέντε πρὸς ἕνα. Ἡ δουλειὰ τῶν σκλάβων αὐτῶν ζυμωμένη μὲ ποτάμια ἱδρῶτα καὶ αἷμα οκόλισε τὴ δόξα ἀπάνου στὰ μάρμαρα ποὺ τὴν νεμήθηκαν ἄλλοι, οἱ λεύτεροι πολίτες. ποὺ εἶχαν ἀσχολία τὸ «ἀκούειν καὶ λέγειν τι κοινότερον» ὅπως τοὺς εἶπεν ὁ ἀπόστολος Παῦλος.

Κοινὴ τύχη γιὰ κάθε ἀδύνατη ὕπαρξη στὸν κόσμο αὐτὸν τῆς ἀδικίας!! Στὸ καιρὸ τῆς εἰρήνης περισσότερο ἔμως στὴ περίοδο τοῦ πολέμου τὰ χώματα τῆς γῆς ἤ οἱ μηχανὲς τοῦ ἐργοστασίου ρουφᾶνε τὸν ἁλμυρὸ ἱδρῶτα τοῦ κόπου τῆς γυναικας καὶ ὀχιτοῦ ἄντρα. Στὰ 1917μονάχαστὰ πολεμικὰ ἐργοστάσια τῆς Γαλλίας δουλεύανε 684.000 γυναῖκες χωρὶς νὰ ὑπολογίζεται ὁ ἀριθμὸς τῆς σκλάβας τοῦ κάμπου. (Βλέπε Ε. Ἐρριὼ Creer σελὶς 12). Στὰ ἔργα τῆς εἰρήνης: Ἡ γυναίκα στὴν Ἑλλάδα θὰ ξοδέψη ὅλη τὴν ἡμέρα της στὸ μόχθο τοῦ κάμπου τὸ βράδυ φορτωμένη τὸ ἀλέτρι ἤ ξύλα θὰ γυρίση στὸ σπίτι νὰ φροντίση τὸ κονάκι ὅταν ὁ ἄντρας της ἔχει τρυπώσει στὸ καφενεῖο. Ἰὸ ἴδιο καὶ στὸ ἐργοστάσιο ἤ τὸ σπίτι. Στὸν πόλεμο: Ἐπιστρατεύει ὅλη της τὴν ἔνταση γιὰ νὰ ἀντικαταστήση τὸν ἄνδρα σὲ ὅλα. Οἱ κάμποι, τὰ ἐργοστάσια καὶ κάθε ἐργαστήρι, εἶναι οἱ ἄφωνοι μάρτυρες τῆς προσφορᾶς αὐτῆς ποὺ δίδεται χωρὶς παράπονο ἀπὸ τὸ σκλάβο αὐτόνε τῆς ζωῆς ποὺ μ' ὅλα ταῦτα δέν ἔχει στὸ κόσμο μοίρα. Στὸν τωρινὸ τὸν πόλεμο τὴν ἐπιστρατεύσανε γιὰ ἔργα ὁλότελα στρατιωτικὰ δηλαδὴ γιὰ δουλειὰ ἀντίθετη στὴν φύση καὶ τὴν ψυχολογία της.

Ἐδῶ μοῦ φαίνεται πὼς πρέπει νὰ βλέπουμε τὴ συμμετοχὴ τῆς γυναίκας καὶ τὴν προσφορά της στὴ ζωή. Ἀπὸ ἄποψη ἠθῶν εἶναι ἀλήθεια πὼς παρουσιάστηκε μιὰ σοβαρὴ κρίση καὶ στὸν ἄλλο τὸν πόλεμο καὶ σ' αὐτόνε. Τὸ αἴτιο εἶναι οἰκονομικό. Ἄμα λείψει ἀπὸ τὸν ἄλλοτε τὸ ψωμὶ στὴ σύγκρουση ποὺ κάνει τὸ ἔνστιχτο τῆς αὐτοσυντήρησης μὲ τὸν ἠθικὸ νόμο νικᾶ σχεδὸν πάντοτε τὸ πρῶτο Ὅσοι ὑποστηρίζουνε τὸ ἀντίθετο δὲ δοκιμάσανε ποτέ τὴ γεύση τῆς πείνας. Ἀκόμα καὶἕνας ψυχολογικὸς λόγος σπρώχνει τὸν καθένα στὴ σπάταλη γεύση τῆς ἁμαρτίας τῆς σάρκας. Στὴν τρομερὴ καταιγίδα τοῦ πολέμου, ποὺ ὁ θάνατος σκορπίζεται μὲ τόση ἀπλοχεριὰ γύρω μας, ὁ ἄλλος σκέφτεται: Ἄς τὸ ρίξω ὄξω σήμερα, γιατὶ αὔριο μπορεῖ νὰ μὴν ὑπάρχω. Ἄς ζοῦμε τὰ πράματα κατάματα. Δὲν ἔγιναν οἱ γυναῖκες ἀνήθικες, ἀλλὰ τὸ ψωμὶ ἀνάγκασε ἕνα μέρος ἀπ' αὐτὲς νὰ ἐμπορευτοῦνε τὸ κορμί τους. Ἔτσι στὴ μόνιμη πορνεία προστέθηκε τὸ ποσοστὸ αὐτό. Ἡ πορνεία ὅπως εἴπαμε ὀφείλει τὴ γέννησή της σὲ αἴτια οἰκονομικά. Κάθε διακύμανση τοῦ οἰκονομικοῦ παράγοντα ἔχει ἀνάλογη ἐκδήλωση στὴ πορνεία. Πιὸ ἀνήθικοι εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ κρύψανε τὸ ψωμί.

(Ἀκολουθεῖ) ΤΑΚΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

σία του ἀπὸ ἔλλειψη σεβασμοῦ κ. λ. π. Τὸ ἴδιο ὅμως λέει ὅτι ἔκαμε πρὸ καιροῦ κι' ἕνας ἄλλος (ἐννοεῖ τὸ καλλιτέχνη κ. Α. Βαλσαμᾶ ποὺ σὲ σημείωμα στὸ «Πανευβοϊκὸ Βῆμα» τῆς 2-5-37 ἐπέκρινε ἐπίσης, μιὰν ἔκθεση ἔργων του). Κι' ἐκεῖνος ἀπὸ ἔλλειψη σεβασμοῦ κ. λ. π. ἔγραψε κριτική; Κι' ἄλλος ἄν γράψει, ἀπὸ ἄλλειψη σεβασμοῦ θὰ πεῖ ὁ κ. Ψ...!

Μὰ ὅλα αὐτὰ βέβαια, οὔτε σοβαρὰ εἶναι, οὔτε κανένα πείθουν.Μ' ἐπιχειρήματα κι' ἀλήθειες θ' ἀντικρούσει κανεὶς σ' ὅτι τὸν ἐπικρίνουν. Οἱ ὑπεκφυγές του τὸν καταδικάζουνε. Ἡ ἀλήθεια, ἡ πραγματικότης εἶναι ὅτι, ἡ ἐπίκρισις τοῦ ἔργου του ἀπὸ μέρους τῶν νέων, εἶναι σταθερὴ κι' ἀντιποκρίνεται στὴν ἐκλεκτικὴ διάθεση τῶν «αἰσθητικὰ καλλιεργημένων» εἶναι μιὰ ἐκδήλωση τοπικοῦ κριτικοῦ πνεύματος π' ἄρχισε ν' ἀναπτύσεται κι' ἐδῶ στὴ Χαλκίδα. Οἱ συκοφαντίες καὶ τὰ παράπονα δὲ θὰ μεταβάλλουν τίποτε.

Τὰ μέτρια ἔργα τῶν παλιῶν ποῦ τὰ δέχονταν οἱ στατικοὶ σύγχρονοί τους καὶ ζοῦσαν ἔτσι σὲ μιὰ λανθάνουσα ἐκτίμηση, ἡ νέα γενεὰ προοδευτική, δυναμικὴ καὶ μὲ νέες ἀντιλήψεις τὰ ἀπικρίνει μὲ τόλμη καὶ τὰ καταδικάζει. Δὲν ἀνέχεται ὅτι ὁ πουριτανισμὸς κι' ἡ ἀμορφωσιὰ τῶν παλαιοτέρων διατηροῦσε παρ' ἀξίαν. Μόνο τὰ ἄξια δημιουργήματα τὰ καλὰ ἔργα τέχνης ξέρει νὰ ἐκτιμᾶ καὶ νὰ σέβεται. Χάρη σ' αὐτὴ τή τάση τῶν νέων ἡ τέχνη μέχρι σήμερα ἔχει ἀπαλλαχτεῖ ἀπὸ πολλὰ μέτρια ἔργα. Εἶναι αὐτὴ ἡ πρώτη μεγάλη ἐξυπερέτηση τῶν νέων στὴ τέχνη τῆς ἐποχῆς τους κι' ἡ ἀπόφασή τους νὰ γκρεμίσουν δείχνει ὅτι ἔχουν καὶ τὴ δύναμη νὰ δημιουργήσουν. Ἔτσι γίνεται μὲ τοὺς νέους κάθε ἐποχῆς κι' ὅμοια θὰ γίνει, σύμφωνα μὲ τὸν ὑπέροχο αὐτὸ νόμο, γιὰ κάθε μέτριο ἔργο τῶν σημερινῶν νέων ἀπὸ τοὺς νέους ποὺ θἄρθουν αὔριο.

Ἰούνης 1943 Μ' ἐκτίμηση

Β. ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Στέλνοντας τὰς συνδρομάς σας πρὸς τὰ «Εὐβοϊκὰ Γράματα» ἐνισχύετε τὴν προσπάθειάν μας.

Σὰν θρῦλος καὶ σὰν ἀλήθεια

ΠΕΡΣΑΙ ΣΤΟΝ ΚΑΒΟ-ΝΤΟΡΟ

Νότη Πέρη

Ἡ Ἀντιά, ἕνα ἰδιόρρυθμο μικροχωριουδάκι, ἀνάμεσα στὰ δυὸ κεφαλοχώρια Πλατανιστὸ καὶ Κόμητο, πάνω στὸν Κάβο—Ντόρο, τὸν περίφημο στὴν ἀρχαιότητα Καφηρέα, ἔχει μιὰ παράξενη ἱστορία. Σὰν θρῦλος καὶ σὰν ἱστορία πιστεύεται ὅτι οἱ κάτοικοί τη εἶναι Πέρσαι.

Ὡς γνωστὸν ὁ Θεμιστοκλῆς παραπλέωντας τὸν Καφηρέα μετὰ τὴν ἐκδίωξι τῶν Περσῶν θυμήθηκε ὅτι οἱ Καρυστινοὶ εἶχαν δώσει «γῆν καὶ ὕδωρ» στοὺς Ἀσιάτας ἐπιδρομεῖς. Καὶ χωρὶς νὰ χάση καιρὸ ἔβγαλε ἀγήματα καὶ διέταξε γενικὴ σφαγή.

Ἀπ' τὸ γεγονὸς αὐτὸ συνάγεται ἀδιαμφισβήτητα ὅτι οἱ Πέρσαι κατὰ τὴν κάθοδό τους εἶχα ἐγκατασταθῆ στὴν Κάρυστο. Ἀσφαλῶς δὲ θὰ εἶχαν τοποθετήση φρουρὰ στὴν κορυφὴ τῆς ὑπερκειμένης Ὄχης γιατὶ τότε εἶχε σοβαρὴ στρατηγικὴ σημασία. Ἀφοῦ καὶ αὐτὴ ἡ κατάληψις τῆς Τροίας θρυλεῖται ὅτι ἐγνώσθη ἀνὰ τὸ Πανελλήνιον ἀπ' τὲς φωτιὲς ποῦ ἄναψαν εἰδικοὶ φρουροὶ στὴν κορυφὴ τῆς Ὄχης.

Φαίνεται ὅτι ἡ μανία τῶν Ἀθηναίων δὲν μπόρεσε νὰ σκαρφαλώση στὰ Καβοντορίτικα ρουμάνια. Ἡ βία γιὰ νὰ γιορτάσουν τὴ μεγάλη νίκη στὰς Ἀθήνας τοὺς ἔκαμε νὰ μὴ ἐπιμείνουν σὲ μιὰ συστηματικὴ ἐκκαθάρισι πάνω σ' ὅλα τ' ἀπάτητα κατσάβραχα

Ἡ Περσικὴ λοιπὸν φρουρὰ τῆς Ὄχης, φυσικὸν ἦτο, μιὰ καὶ λησμονήθηκε νὰ παραληφθῆ ἀπ' τὸν κυνηγημένο στόλο τοῦ Σατράπουτης, ν' ἀποσυρθῆ μ' ἐντόπιες οἰκογένειες, σὲ κάποιο ὀρεινὸ ἀπόμερο γιὰ νὰ γλυτώσουν ἀπὸ τὴ λύσσα τῶν Ἀθηναίων νικητῶν. Κι' ἔτσι μὲ κάποια ἀληθινὴ πιθανότητα μπορεῖ νὰ κτίσθηκε ἡ Ἀντιά!

Γι' ὅλα αὐτὰ ἄλλωστε προσμαρτυροῦν τὰ μέχρι σήμερα ἀκόμα διατηρούμενα ἤθη καὶ ἔθιμα τῶν Ἀντιωτῶν. Ἔτσι ἐνῷ ὅλα τὰ γύρω χωριὰ μιλοῦν τὴν παραφθαρμένη ἀρβανίτικη, οἱ Ἀντιῶτες μιλοῦσαν καὶ μιλοῦντὴν Ἑλληνικὴν καὶ μάλιστα μὲ μερικοὺς μικροϊδιοματισμοὺς ἀρχαΐζοντας. Ἀξιόλογο δὲ καὶ χαρακτηριστικώτατο εἶναι ὅτι, ὄχι μόνον ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἀλλὰ καὶ μέχρις ὀλίγα χρόνια πρίν, ἀπέφευγαν καὶ ἔπερναν γυναίκας ἀπὸ ἄλλο χωριό. Καὶ γενικώτερα, τόσον οἱ ἄνδρες ὅσον καὶ οἱ γυναῖκες, καὶ στὴν καθημερινὴ διαβίωσί των καὶ στὴν ὅλη ἐμφάνισι καὶ δρᾶσι των ξεχωρίζουν ἀκόμα καὶ σήμερα διαφορετικώτατα ἀπὸ ὅλους τοὺς Καβοντορῖτες.

Ἐκεῖνο ὅμως γιὰ τὸ ὁποῖο φημίζονται εἶναι ἡ τελεῖα συνεννόηση μὲ σφυρίγματα. Μάλιστα μὲ σφυρίγματα! Μποροῦν κάλλιστα νὰ συννενοηθοῦν, ἀπὸ βουνὸ σὲ βουνό, ὄχι ἁπλῶς γιὰ τυπικὰ πράγματα ἀλλὰ γιὰ παραμικρὲς λεπτομέρειες μόνον μὲ σφυρίγματα. Σφυρίζει ὁ Ἀντιώτης ἀπ' τὸ ἀμπέλι του γιὰ νὰ τοῦ στείλουν ἀπ' τὸ σπίτι του «ἕνα τσαπὶ ἀκόμα, τὸ σακουλάκι μὲ τὸ θειάφι καὶ 2—3 τσιγάρα». Ἡ πάλιν σφυρίζει ἀπ' τὸ μαντρὶ γιὰ νὰ στείλουν ἀπ' τὸ σπίτι «τὲς τσαντῖλες γιὰ τὸ τυρὶ καὶ τὸ κουτὶ μὲ τὰ σπῖρτα γιατὶ τοὔσβυσε ἡ φωτιά».

Πέρσαι λοιπὸν στὸν Κάβο—Ντόρο; Θρῦλος ἤ πραγματικότητες; Ὅτι κι' ἄν εἶναι πάντως κάτι πρέπει νὰ εἶναι!.....

ΝΟΤΗΣ ΠΕΡΗΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Τὰ «Εὐβοϊκὰ Γράμματα» δὲν ἀπαντοῦν εἰς τοὺς συνεργάτας, συνδρομητὰς καὶ ἀναγνώστας των δι' ἰδιαιτέρας ἀλληλογραφίας. Παρακαλοῦνται συνεπῶς οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ παρακολουθοῦν τὴν παροῦσαν στήλην.

Οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ τῶν Ἀθηνῶν, ἐπαρχιῶν καὶ ὑπαίθρου Εὐβοίας, παρακαλοῦνται νὰ στέλνουν τὰς συνδρομάς των ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς.

Ἐδῶ ἀναγγέλονται οἱ συνδρομές, ποῦ μᾶς στέλνονται ἀπ' εὐθείας, πρὸς γνῶσιν τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ ὄχι αἱ εἰσπραττόμενες διὰ τοῦ εἰσπράκτορος, βάσει ἀποδείξεών μας.

Ἰούλιος 1943

κ. Εὐρ. Τζουμέρτην, Ἀθήνας, **κ. Ἀλ. Σακελλαρόπουλον,** Σκύρον, **κ. Δ. Θεοδώρου,** Ἐρέτρια, **κ. Ἀθ. Τρίκαν,** Πεισώνα, **κ. Ἀθ. Κεχρῆν,** Πρόεδρον Ν. Λαμψάκου, **κ. Γρ. Καρονίδην,** Ν. Λάμψακον, **δίδαν Καραμέτη,** Δημοδιδασκάλισσα Μύτικα, **κ. Ἀντ. Καραχάλιον,** Ψαχνά, **κ. Γρηγ. Ρήγαν,** Ἀθήνας, **κ. Δ. Μαστρογιάννην,** Γεωπόνον Λίμνη.—Σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμὰ διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν συνδρομῶν Σας.

κ. Π. Ἀθην., Ἀθήνας. Πήραμε τὸ γράμμα σας καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν· περιμένουμε βιβλίο.

κ. Ψυχ—Ἄρην, Ἀθήνας. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν νέαν σας συνεργασία.

κ. Ρένον Ἄλμαν, Ἐνταῦθα. Ἀπὸ τὰ δύο τελευταία σας προτιμοῦμε τὸ **«Θάρθης»** ποὺ ἔχει περισσότερο αἴσθημα. Γιὰ τὸ **«Μαρμάρι»** καὶ γι' αὐτό, θὰ βρεθῆ κάποτε λίγος χῶρος. Ἔχετε λίγη ὑπομονή. Ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας δὲν μπορεῖ δυστυχῶς νὰ γίνη λόγος γι' αὔξησι σελίδων καὶ 15θημέρου ἐκδόσεως.

κ. Γ. Δ. Βρακᾶν, Κατερίνην. Σᾶς ἐγράψαμε ἰδιαιτέρως.

Κους Κους, Ἀντ. Λογοθέτην, Καθηγητήν, **Ἰω Τσακίρην, Κ. Χρυσικόπουλον, Δ. Σπύρου, Κλ. Διοσκουρίδην, Δημ. Βασιλείου,** Δημοδισκάλον, **Δ. Δημητρίου, Δίδας, Ἐλενίτσαν Δήμου, Σοφία Γαβριηλίδου,** Δημοδισκάλισσα, Ἐνταῦθα. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν πολύ—πολὺ διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν συνδρομῶν σας.

Κους Κους Π. Ν. Ζέρβαν, Κ. Σταυρόπουλον, Ἀθήνας. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν συνδρομῶν σας.

κ. κ. Εὐστρ. Τεκνάκην, Ἱπολ. Μακρῆν, Ἰατρόν, **Γεώργιον Βαλσάρην, Ἀλέξανδρον Βαμβασιμβόσην** καὶ **δίδα Σουλτάνα Κοτρώνη,** Νέαν Ἀρτάκην. Θερμὰς εὐχαριστίας διὰ τὴν πρόθυμον ἀποστολὴν τῶν συνδρομῶν σας.

Τὸ Βιβλιοχαρτοπωλεῖον Βρεττοῦ, Ἀθάντων 16, παρελαβε καὶ πωλεῖ εἰς φιάλας καὶ χύμα μελάνι τοῦ ἐργοστασίου Χημ. Προϊόντων «Ἐλβίτα».

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἐξεδόθη καὶ κυκλοφορεῖ εἰς ἀρτίαν καὶ ἐπιμελημένην ἐμφάνισιν ἡ ποιητικὴ συλλογὴ «ΚΑ·Υ·ΜΟΙ» τοῦ κ. Νίκου Γ. Παπαγεωργοπούλου.

Πωλεῖται·

Ἐν Χαλκίδι: Βιβλιοπωλεῖον Βρεττοῦ—Ἀβάντων 16
Ἐν Ἀθήναις: Βιβλιοπ. Π. Ράνου—Πεσματζόγλου 5ε

"ΤΕΡΕΖΑ ΒΙΚΕΛΗ,,

Μετὰ τὴν ἐξάντληση τοῦ μόλις κυκλοφορήσαντος βιβλίου τοῦ συνεργάτου μας κ. Περσέως Ἀθηναίου «Σ' ἕνα σπιτάκι στὴ Μύκονο» τυπώνεται καὶ θὰ κυκλοφορήσει σὲ πολυτελῆ ἔκδοση τὸ τελευταίο μυθιστόρημα τοῦ ἰδίου συγγραφέως «ΤΕΡΕΖΑ ΒΙΚΕΛΗ».

Τὸ νέο αὐτὸ ἔργο πρόκειται νὰ προκαλέσει ξεχωριστὸ ἐνδιαφέρον ἀνάμεσα στὸ διανοούμενο κόσμο μας.

ΑΡΧΕΙΟΝ ΕΥΒΟΪΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Ζητοῦνται πρὸς ἀγοράν οἱ πρῶτοι ἐκδοθέντες τόμοι τοῦ «Ἀρχείου Εὐβοϊκῶν Μελετῶν»—ἐκδόσεως Ἑταιρίας «Εὐβοϊκῶν Σπουδῶν».

Πληροφορίαι παρ' ἡμῖν.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΡΕΧΕΣ ΦΥΛΛΟ

«Ἡ τρίτη ποιητικὴ αὐτοκρατορία»—ἄρθρον τοῦ κ. Α. Ζώντου πάνω στὴ κριτικὴ τοῦ κ. Γ. Θεοτοᾶ γιὰ τὸν Σικελιανό.

Θὰ δημοσιευθῆ ἐπίσης, χωρὶς καμμιὰ πλέον ἀναβολὴ καὶ **«Ὁ κόκκινος θάνατος»**, τοῦ Ἀρνάλδου Τσιπόλα κατ' ἀριστουργηματικὴ μετάφρασι τοῦ κ. Μίμη Σαμπάνη.

ΠΟΛΥ ΠΡΟΣΕΧΩΣ

Τάκη Δόξα: **Ποιητικὲς σχολὲς Καρυωτάκη καὶ Σκαρίμπα**
Τάκη Γιαννακοπούλου: **Ἀπ' ἀφορμὴ τῆς δίκης τῆς Λογοτεχνίας».**
Φώτως Μίχα: **Τὸ κορίτσι μὲ τὰ παράξενα μάτια.**
Νικ. Μπελλάρα: **Ἡ Κλεισούρα.**

Τὰ «Εὐβοϊκὰ Γράμματα»

Τὰ «Εὐβοϊκὰ Γράμματα» πωλοῦνται ἐντοῦθα μὲν εἰς τὸ Βιβλιοπωλεῖον Βρεττοῦ, ἐν Ἀθήναις δὲ εἰς τὸ Βιβλιοπωλεῖον Κολλάρου—Σταδίου 38.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Α.Ε.

5 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΧΑΛΚΙΔΟΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ

Συντήρησις μηχανημάτων ἐπ' ἐνοικίῳ

Ἀνακοινοῦμεν ἀπόσπασμα τοῦ ὑπ' ἀριθ. 31.611—20,2,43 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας πρὸς τὴν Κεντρικὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἑταιρίας μας. τροποποιοῦντος προσωρινῶς τὸ ἄρθρον 29 τῶν Συμβολαίων Συνδρομῆς.

» ....ἐγκρίνομεν ὅπως προσωρινῶς καὶ μέχρις ἀποκαταστάσεως ὁμαλῶν συνθηκῶν, τὰ ἔξοδα ἐπισκευῆς τῶν συσκευῶν καὶ μηχανημάτων τῶν ἐπ' ἐνοικίῳ ὑφ' ὑμῶν χορηγουμένων βαρύνουσιν ἐν πάσῃ περιπτώσει τοὺς καταναλωτάς, οἵτινες θὰ δύνανται καὶ ἀπ' εὐθείας νὰ προβαίνωσιν εἰς τὰς ἐπισκευὰς ταύτας». (Ἐγκ. ἐπιστ. 593).

Ἡ Διεύθυνσις

"ΕΥΒΟΪΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ,,

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Ἰδιοκτήτης: **ΑΝΤΡΕΑΣ ΖΩΝΤΟΣ**
Κατοικία: Ἀρεθούσης 35
ΓΡΑΦΕΙΟΝ — ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΒΑΝΤΩΝ 16

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: **ΒΑΣ. Π. ΒΕΡΓΗΣ**
Πάροδος Λυκαρίου 8

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ἐτησία Δραχμὲς 2000.—Ἑξάμηνος Δραχ. 1000.
Διὰ Δήμους, Κοινότητας, Τραπέζας καὶ διαφόρους ὀργανισμοὺς, ἐτησία Δραχμὲς 4.000.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΝ
Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται
Συνδρομὲς καὶ Καταχωρήσεις προπληρώνονται

ΓΡΑΜΜΑΤΑ—ΕΠΙΤΑΓΕΣ
Πρὸς τὸν κ. **Ἀντρ. Ἰω. Ζῶντον**—Χαλκίδα
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ Δραχ. 400

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΓΕΩΡ. Κ. ΣΚΟΥΡΑ
ΟΔΟΣ ΑΒΑΝΤΩΝ 6—ΧΑΛΚΙΣ
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ: Γραφείου 2-65—Οἰκίας 5-09

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
"ΟΛΥΜΠΙΑ,,
Γ. ΒΡΕΤΤΟΥ
Ὁδὸς Ἀβάντων 16—ΧΑΛΚΙΣ

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Εἰδοποιοῦμεν τοὺς πελάτας μας ἐκείνους, οἵτινες κατάγονται ἐξ ἄλλων μερῶν καὶ δὲν δύνανται νὰ καταθέσωσι τὰ κατὰ Νόμον Πιστοποιητικὰ Δήμου ἢ Κοινότητος περὶ ἐγγραφῆς των εἰς τὰ μητρῶα ἀρρένων διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ταυτότητός των, ὅτι διατηροῦμεν ἀντιπροσώπους εἰς ὅλους τοὺς Δήμους καὶ Κοινότητας τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας καὶ ἀναλαμβάνομεν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν τὴν προσκόμισιν τῶν πιστοποιητικῶν τούτων ὅπως καὶ κάθε ἄλλης φύσεως τοιούτων ἤτοι γάμων, βαπτίσεων κ. λ. π.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Β. ΠΛΑΤΗ)

.....διὰ τοὺς μὴ ἔχοντας ταυτότητας 1943

Τὸ Γραφεῖον Βασ. Πλατῆ, Πλατεῖα Ἁγ. Νικολάου κάτωθι Δ)σεως Χωρ)κῆς Εὐβοίας, ὑπενθυμίζει εἰς τὴν ἀξιότιμον πελατείαν του ὅτι συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀρ. 3183)11)6 τῆς 19)3)43 Δ)γὴν Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν, ἡ προθεσμία ἀνανεώσεως τῶν ταυτοτήτων λήγει τὴν 23-7-43

Ὅθεν οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται ν' ἀπευθύνονται εἰς τὸ Γραφεῖον μας καὶ θὰ τυγχάνουν πάσης διευκολύνσεως.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Β. ΠΛΑΤΗ)